

IGNATS MUIŽNIEKS

Prozaīķis, dzejnieks un kritiķis Ignats Muižnieks dzimis 1909. gada 13. aprīlī Daugavpils apriņķa Līvānu pagasta Šlosbergu ciemā nabadzīga zemnieka ģimenē. Pēc Līvānu pamatskolas beigšanas 1925. gadā viņš ilgu laiku strādā dažādos darbos dzelzceļa dienestā. Apbraukādams Latviju, Muižnieks nodibina sakarus ar komunistiskajām organizācijām, kuru uzdevumā izplata nelegālo literatūru un piedalās aģitācijā. 1929. gadā viņš apmeklē Rēzeknes vakara ģimnāziju, taču drīz smagi saslimst ar plaušu tuberkulozi.

Eksistences apstākļi ir šauri, zinātalkas -- plašas, un 1931. gadā Muižnieks pārceļas uz Rīgu — līdz pat 1940. gadam strādā atkal savā arodā par Rīgas centrālās preču stacijas svērāju, mācās vakarskolā,

Rīgas Tautas augstskolas literatūras nodaļā un darbojas jauno rakstnieku grupā «Signāls». Pamostas vēl kāda interese: vairākus gadus Muižnieks spēlē kapelās un pasniedz stundas vijoles spēlē.

1940. gadā dažus mēnešus Muižnieks ir Rīgas stacijas priekšnieka vietnieks, tad grāmatu izdevniecības zinātniski tehniskās daļas vadītājs. Lielajā Tēvijas karā viņš sākumā ir telefonists un telegrāfists, vēlāk žurnālists. Muižnieks strādā «Latviešu Strēlnieka» un «Padomju Strēlnieka» redakcijās. 1943. gadā viņu uzņem Komunistiskajā partijā.

Pēc kara Muižnieks strādā par «Latvijas PSR Augstākās Padomes Ziņotāja» redaktoru, žurnāla «Karogs» redaktoru (1946—1948), Rakstnieku savienības valdes sekretāru (līdz 1950), dažus mēnešus par «Cīņas» korespondentu. 1952. gadā viņš stājas darbā laikraksta «Literatūra un Māksla» redakcijā par literārās daļas vadītāju, bet kopš 1958. gada ir šā izdevuma redaktors.

1932. gadā žurnālā «Domas» iespiests Muižnieka dzejolis «Mēs nežēlojam»; viņš ienāk literatūrā arī ar dažiem stāstiem, bet tad fašistiskā režīma apstākļos nākas klusēt. 1940. gadā parādās divi stāsti. Rosīgs literārs darbs izvēršas kara dienās, kad Muižnieks raksta stāstus, aprakstus un dzejoļus par kaujinieku varonību un ikdienu.

Muižnieka stāstu krājumā «Dzīvais tilts» (1950) dominē karā pārdzīvota attēlojums. Autors patriotisma, draudzības domu risina ar ikdienišķām ainām, tās nereti apvijot ar smeldzi un humoru. Divi stāsti veltīti bērniem, vienā stāstā rakstnieks rāda kādas kolhoznieces izaugsmi.

Fabulu grāmatā «Kā pasakā» (1956) Muižnieks graiza dažādas nebūšanas mūsu dzīvē. Tradicionālos fabulu tēlus viņš iesaista šodienīgās parādībās, runā atklāti un nosodoši.

Izlasē «Fabulas, stāsti» (1959) uzņemts gandrīz viss agrāk grāmatās izdots.

Ilgus gadus Muižnieks seko mūsu literatūras attīstībai kā kritiķis, it īpaši kā jaunāko grāmatu recenzents. Muižnieks raksta ar publicistisku kaismi, uzsver idejis-kumu un literatūras sakarus ar dzīvi.

LITERATŪRA. *Vējāns A.* Ignatam Muižniekam 50 gadu. — «Karogs», 1959, 4.

Damburs E. Piecdesmitgadnieks. — «Lit. un Māksla», 1959, 11. IV. *Muižnieks 1.*

Neaizmirstamie varonības gadi. — «Lit. un Māksla», 1959, 9. V. *Vāvere V.* Ignats

Muižnieks. — Grām.: «Latviešu literatūras vēsture», VI, 1962.